

לבון משוחח עם חברי המשק

„אני זוכרת אותך, אמרה פשקה, כשהיה פרימוס אצלנו בחדר...“

זאת הפריירית הזאת, זאת שקפצה מהמ' כונית שלך... ניסה הבעל לרענן את זכרונו של התופס־בהגה. „כן כן... אני נזכר...“ אמר הנהג, אך לא הספיק לסיים את המשפט, כי באותו רגע תפס אותו הבעל־הנוקם, גררו החוצה כשי הוא חובט בו באגרופיו. לאחר שהעוברים ושבים הפרידו בין השניים, מיהר ססאצ'י לעלות למוניתו כדי לנסוע למשטרה. לפני שזו מן המקום, הספיקה רינה לכבדו בירי־קה נוספת: „עכשיו כבר לא תשכח אותי!“ גם החוק לא שכה. בעקבות תלונתו של נהג המונית, אשר הפך בינתיים לנהג דג, הובא השבוע הזוג כהן לפני שופט־השלום בתל־אביב, שמצא אותו אשם בתקיפה. העיר התובע המשטרתי, סמל ארנשטם, שעה שא־סוף את ניירותיו: „אני מקווה שלא אקבל בשביל זה יריקה בפרצוף למזכרת, מן הנתבעת.“

בריאות

היכן האחיזת?

„אתם מחוללים ניסים, ממש ניסים,“ התפעלו בשנים האחרונות כל הרופאים הי־אורחים שביקרו בבתי־החולים הישראליים. בכך לא התכוונו לתרופות פלא, אלא ביקשו להביע את התפעלותם מנס הפעלת בתי־החולים ללא כוח־אדם מספיק.

לא פחות מ־2000 אחיות מוסמכות חסרות כיום בבתי־החולים בישראל — ובתי־החולים חדשים עוד נפתחים. עם מספר המיטות הנגל, הולך ומחמיר המחסור בכוח־אדם. בתי הספר לאחיות מצפים לתלמידות והן אינן באות.

בבתי־החולים מתגברים על הבעיה בצורה הפשוטה היחידה האפשרית. כל אחות עולה בדרגה אחת, את מקום האחיות המוסמכות החסרות, ממלאות האחיות המעשיות ואת מקומן של אלו ממלאות צעירות, החסרות כל הכשרה מקצועית.

ברכה של פלורנס. משרד הבריאות אינו יכול להרשות לעצמו פתרון כה קל. מחלוקת האחיות במשרד הבריאות, החליטה לחקור באופן יסודי את הסיבות שבגללן אין הצעירה הישראלית הממוצעת מתלהבת לרעיון של חבישת הצניף הלבן.

הסקר שנערך על ידי המכון לחקר חברתי שימושי הראה, שלמרות העובדה שפלורנס גייטינגל, האחות הראשונה עוד מימי מל־חמת קרים, נשכחה מומן, עדיין רבות הצעיר־רות שבוחרות במקצוע האחות, מאחר ש־הן רואות בו ייעוד. רוב התלמידות החליטו להיות אחיות בגיל בית־הספר התיכון או בגמר בית הספר העממי, כאשר עמדה בי־פניהן השאלה: מה לעשות בחייהן? רק בודדות ציינו כסיבות שהניעו להיות אחות: רכישת מקצוע הנותן עמדה בחיים, רובן גילו כי הניעה אותן התשוקה לעזור ולרפא.

„רציתי להיות רועת־צאן,“ כתבה אותה תלמידה אלמונית מבית הספר לאחיות ש־ליד בית־החולים רוטשילד בחיפה. „זוהי עבודה הכרוכה בבדידות, התמוגגות עם הטבע הדומם,“ אך היא פסלה אפשרות זו מסיבות אישיות. „ואז נזכרתי בחלום נעורי, גילתה הצעירה, ילדת רומניה, השואפת עתה להיות מילדת,“ להביא אנשים חדשים לעולם טהור וחדש.“

„והו המקצוע לבחורה נבונה, אמיצה, המשך בעמוד 12“

ופתחה אותה. „עצור, או שאני קופצת!“ קראה לנהג, כשהיא משרבבת מחצית גופה מבעד לדלת. „אני אקפוץ! אל תחשוב שאין לי דם!“

בינתיים הגיעה המונית לקצה העליה ונהגה האיט את נסיעתו. בטרם הספיקה המונית להעצר כליל, קפצה הנוסעת ונחבטה בקיר בית־החולים. למולה לא נפגעה. מה אתה חושב, מנחל,“ התנפלה על הנהג, „חשבת שתפסת לך פריירית?“ לשם הדגשת יתר הטיחה בפרצופו יריקה.

הבעל מתערב. נהג המונית, יעקב ססאצ'י, נותר נבוך והמום. „בוודאי קמה על צד שמאל,“ חשב לעצמו, מזהה את פר־צופו במספחת ועוזב את הנוסעת ההיסטרית

על שפת הכביש. אך רינה כהן היתה משוכ־נעת בכוננותו השפלות של הנהג, רשמה את מספר מוניתו והלכה להתלונן במשטרה. חלפו שבועות מספר ומן המשטרה נת־קבלה תשובה כי לאחר חקירה הוכרר שאמ־נם חלה תקלה במערכת־ההילוכים של המו־נית, ומשום כך יש לקבל את הסברו של הנהג, כסביר.

אך מה שנתקבל כנימוק סביר בעיני המשטרה, לא קנה את מקומו בהגיונם של רינה כהן ובעלה ש־טיוב. הם החליטו לג־מור את החשבון בעצמם. למחרת, שעה שפסעו השניים ברחוב, הבחינה רינה במו־נית ונהגה. „נהג הוא!“ אמרה לבעלה, וש־ניהם נחפזו אל המונית, שעה שזו כבר הח־לה לנוע. „עצור, מנחל!“ קרא הבעל, ונ־עמד במסלול־הנסיעה. הנהג עצר בחריקה. „אתה מכיר את הגברת הזאת?“ שאל אותו ש־טיוב.

הנהג, אשר פרטי התקרית כבר נשכחו מלבו, השיב, „לא.“

לבון בחצר משק חולדה

ההורים לצבא, אך לא נמצא עבורו מקום ב־בית־החולים הצבאי המתאים. הוא הוכנס ל־מוסד הפרטי, בו קיבל טיפול־בהרדמה. באמצע הטיפול הודיע הצבא כי התפנה מקום לאישפוז הקצין, והוחלט להעבירו לתל־השומר, כי שם לא יעלה הטיפול בכסף. שליחים שוגרו לבית־החולים, ביקשו ממנ־הלו רשות להעביר את החולה הצבאי לבית־חולים צבאי. הרופא הסביר כי במצב בו נתון החולה, מסוכן יהיה לעוררו מתרדמתו הממושכת. אך מספר רופאים שנשלחו לבדוק את החולה בבית־החולים הפרטי, קבעו כי אפשר להעבירו ללא חשש. נשלח אמבולנס צבאי שהעבירו לת־השומר. כעבור יום מצאו עובדי בית־החולים את לואיס ירחמיאל מת. הוא כך את הסדין סביב צווארו והתאבד.

דרכי אדם יריקה למוכרת

השעה היתה שבת בבוקר כאשר יצאה רנה כהן (23) לעבודתה כרגיל. לא שבת־נת האוטובוסים ליפו הודגב הפעם תור־ארוך ולכן העדיפה לנסוע במונית. „עד בית־החולים הצרפתי,“ אמרה לנהג המונית שנעצר במקום. בפינת שדרות־ירושלים ירדו כל יתר הנוסעים ורינה, שישיבה במושב האחורי, נשארה הנוסעת היחידה.

הכוננית המשיכה בנסיעתה וכשהגיעה ס־מוך לבית־החולים הצרפתי, ביקשה הנוסעת מן הנהג לעצור. „אני אעצור לך בסוף העליה,“ הודיע הנהג. „המהלך הראשון אצלי התקלקל, אם אעצר כאן, לא אוכל להמשיך.“ תשובתו של הנהג עוררה תשד סתום בל־בה של הנוסעת. היא פנתה לעבר הדלת

בו תבע פנחס את הפינוי, עד שלמרות שלא נתקבלה עדיין החלטה, ירדתי למחסן לארוז אוכל לילדים ויותר מאוחר, כשנתקבלה בכוח הקואליציה של פנחס והחברות ההח־לטה לפנות את הילדים, היה הכל מוכן. „ואני אומרת שאולי זה לא נכון, אבל יש לי הרגשה, כאילו היתה זו איזה מין גבואה או ראיית הנולד מצידו של פנחס. למרות הפינוי, הפציצו את בית התינוקות והוא נהרס כולו. שלושה חברים נהרגו. גם אחרי הפינוי, כשישבנו בתל־אביב, היה זה פנחס שבא כמעט יום־יום לשאול, ליעץ, לעזור, ואשתו שהשתדלה להביא יום־יום משהו לילדים, למרות שלא היה להם יותר משלנו.“

מחיר האמת. ידענו כל הזמן והיינו משוכנעים עוד ב־1955 שהצדק איתו, ממשיכה פשקה. „אנחנו מכירים אותו ו־אנחנו יודעים שהוא לא ילתם על דבר ש־איננו צודק.“

אחרי גאומו של שרתי, בו זיכה אותו מהאחריות לפרשה, ערכנו מסיבה פנימית לגמרי ואני זוכרת במיוחד את דבריו של חבר אחד באותה מסיבה, חבר שמעולם לא התעסק בפוליטיקה והוא עובד, כל ימיו, בקבוצ — ברית. ואני זוכרת, כל הזמן מה שהוא אמר: „ידעתי שפנחס לא יעשה שקר בנפשו! ואת זה ידענו כולנו, על כל פנים רובנו הגדול.“

הוסיף חבר ותיק אחר, מראשוני המשק, חנוך קאמינסקי: „היו כמה פרשיות קשות, גם אצלנו, היו זמנים שהיו קשיים בקבוצה. בהתחלה, בזמן המנדט, היתה פה פעם מחלת טיפוס ויותר מחצי החברים חלו בה והקבוצה סבלה ונדמה לי שלואל הוא שמעמ אורגן ועודד והחזיק את האנשים יכול להיות שהקבוצה היתה מתפרקת.“

השלים חבר נוסף, דוד עופר: „אנחנו מכירים אותו בתור אדם כן, בתור אדם שתמיד החשבנו את דבריו ואת ידי־עותיו, שרצונו נבע מנכונותו לבצע דברים יחד איתנו.“

„מעצם ההתפטרות באמת לא התרשמנו. סוף־סוף הוא כבר התפטר גם מתפקיד שר חקלאות, ולא התרשמנו. רק אחר כך הר־גשנו. אנחנו מכירים אותו בתור דובר אמת וזה פגע בנו מה שאמרו עליו.“

„בחיי היום־יומיים אף פעם לא ראינו ששיקר, לא נוכחנו גם בפעילות הציבורית שהוא משקר. הוא על כל פנים, אפילו לא השתייך לסוג מסויים של דמאוגים זולים, לא רק שלא היה שקרן, אפילו דמאוג לא. אפילו אנשים עם דעות שונות משלו שאולי התנגדו לדיעותיו, העריכו אותו תמיד כ־דובר אמת.“

צבא טיפול מוסר

שיחת היום בבית־החולים הממשלתי תל־השומר היא אודות קצין ההדרכה לואיס ירחמיאל.

הקצין הצעיר נתקף תוך־כדי שירותו בצבא בדיכאון נפשי עמוק. רופאי הצבא שבדקוהו קבעו שאין צורך לאשפוז בבית־חולים, החליטו להסתפק בהמלצה למתן חופשה ממושכת.

למשפתה נראה העניין חמור יותר. הם התקשרו עם בית־חולים פרטי. הרופא קבע כי ירחמיאל זקוק לאישפוז מדי. שוב פנו

לבון מתברח עם ילדי חולדה

רש מנוחה צרה לפני המנוחה החדשה